

IKASGAIAREN IRAKASKUNTZA-GIDA

Titulazioa: ERIZAINZAKO GRADUA	Mota: Erizaintzako Zientziak
Irakasgaia: Erizaintza klinikoa I	Eskolen kronograma: 1. lauhilekoa
Kodea: 26447	Hizkuntza: Euskara/Gaztelania
Irakasgaiaren deskribapena eta testuinguruan Pertsona helduaren osasun-arazo nagusien azterketa. Generoaren araberako gogoetak. Disfuntzioei lotutako zainketa-beharrak. Irizpen profesionalak egitea: klinikoak, terapeutikoak eta etikoak. Horretarako bidea: datuen analisia, arazoak lehenestea, planifikatzea eta erabakiak hartzea. Tratatzea edo prebenitzera bideratutako teknikak eta prozedurak.	ECTS kredituak: 6
Sartzeko eskagizunak/gomendioak Ez dauka	Maila: 2.

IRAKASLEAK

Tlfnoa.

e-maila

Irakasgaiaren arduraduna	Tlfnoa.	e-maila
Jesus Martín Bezos	945218056	jesus_martin@ehu.es jesus.martinbezos@osakidetza.eus
Euskarazko lehenengo irakasleak		
Lorena Hernando Gorgojo	945218059	lorena_hernando001@ehu.es lorena.hernandogorgojo@osakidetza.eus
Yolanda López de Audicana Jiménez de Aberásturi	945219000	yolanda_lopezdeaudicana@ehu.es yolanda.lopezdeaudicanajimenezdeaberasturi@osakidetza.eus

GAITASUN ESPEZIFIKOAK

- G1. Adineko pertsonen arnas aparatuko, kirurgiako prozesu eta prozesu kardiobaskular fisiopatologikoak aztertzea.
- G2. Arnas aparatuko, kirurgiako prozesu eta prozesu kardiobaskularrek dituzten adineko pertsonen zainketa simulatuen planak diseinatzea.
- G3. Simulatutako erizaintza prozedurak burutzea, paziente kirurgikoarekin eta arnas prozesuekin eta prozesu kardiobaskularrekin erlazionatutako zainketa planetatik eratorritakoak.

IKASITAKOAREN EMAITZAK

- IE1. Kontzeptua, etiologia, fisiopatologia eta kirurgia-prozesuan eta arnasketa-alterazioetan eta kardiobaskularretan ezaugarri diren zeinu klinikoak deskribatzen ditu.
- IE2. Kontzeptua, indikazioa, prozedura eta zainketako atalak azaltzen ditu kirurgia-prozesuaren eta arnasketa-alterazioen eta kardiobaskularren diagnostikorako erabilgarriak diren proba espezifikoetan.
- IE3. Kirurgia-prozesuko eta arnasketa-alterazioetako eta kardiobaskularretako modalitate terapeutiko klinikoak deskribatzen ditu.
- IE4. Kirurgia-prozesuan eta arnasketa-alterazioetan eta kardiobaskularretan dauden pertsonak erizaintzan baloratzeko gaitasuna erakusten du.
- IE5. Kirurgia-prozesuan eta arnasketa-alterazioetan eta kardiobaskularretan garrantzitsuak diren erizaintzako diagnostikoak identifikatzen ditu eta argudiatzen ditu
- IE6. Zainketa-plan koherenteak lantzen ditu kirurgia-prozesuan eta arnasketa-alterazioetan eta kardiobaskularretan identifikatutako erizaintzako diagnostikoekin.
- IE7. Erizaintzako zainketak identifikatzen ditu arnasketa-alterazioak (oxigenoterapia, arnas fisioterapia eta gasometria arteriala) eta kardiobaskularrak (EKG) dituzten pertsonetan teknikak eta prozedurak egitean.

EDUKIAK

I. UNITATEA: ARNASKETAREN ERREGULAZIOAN, GAS-TRUKAKETAN ETA OXIGENOAREN GARRAIOAN ARAZOAK DITUZTEN PERTSONEI ZUZENDUTAKO ZAINKETA-ARLOAK.

- 1.1. Buxadura-arazoak. Buxadurazko arnas gaixotasun kronikoa eta asma.
- 1.2. Arazo infekziosoak. Pneumoniak eta tuberkulosia.
- 1.3. Pleuraren arazoak. Pleura-isuriaren sindromea, pneumotoraxa
- 1.4. Birika-odolaren fluxuari dagozkion arazoak. BTE.

Mintegia 1: Kasu baten azterketa

Tailerrak. Inhalatze bidea eta oxigenoterapia. Arnas fisioterapia. Gasometria arteriala.

II. UNITATEA: BIHOTZAREN FUNTZIONAMENDUAN, EROAPENEAN ETA ERRITMOAN ETA ZIRKULAZIO SISTEMIKOAN, ARTERIALEAN ETA LINFATIKOAN ARAZOAK DITUZTEN PERTSONEI ZUZENDUTAKO ERIZAINZAKO ZAINKETA-ARLOAK.

- 2.1. Bihotzeko arritmiak.
- 2.2. Bihotz-gutxiegitasuna.
- 2.3. Sindrome koronario akutu eta kronikoa.
- 2.4. Perikarditisa, endokarditisa.
- 2.5. Arteriopatia periferiko kronikoak eta akutuak.
- 2.6. Tronbosi benoso sakona.
- 2.7. Gutxiegitasun benoso kronikoa.

Mintegia 2: Kasu baten azterketa.

Tailerrak. Elektrokardiograma.

III. UNITATEA: KIRURGIAKO TRATAMENDU BAT EGIN AURRETIK, BITARTEAN ETA ONDOREN PAZIENTEEI EGIN BEHARREKO ERIZAINZAKO ZAINKETA-ARLOAK.

- 3.1. Kirurgiaren alderdi orokorrak: Kontzeptua. Kirurgia motak. Lege-alderdiak.
- 3.2. Ebakuntza aurreko zainketa-arloak.
- 3.3. Ebakuntza uneko zainketa-arloak.
- 3.4. Ebakuntzaondoko zainketa-arloak.

Mintegia 3: Kasu baten azterketa.

GAI UNITATEA	IRAKASLEAK	KLASE MAGISTRALEN ORDUAK	MINTEGI-ORDUAK	TAILER-ORDUAK
1	Yolanda López de Audicana Jiménez de Aberasturi	16	4	4
	Fisioterapeuta	0	0	2
2	Yolanda López de Audicana Jiménez de Aberásturi	28	4	2
3	Lorena Hernando Gorgojo	11	4	0
GUZTIRA		55	12	8

METODOLOGIA

Honakoa da erabili beharreko metodologia:

- **Klase magistralak:** irakasleak ikasleak parte hartzera sustatuko ditu.
- **Mintegiak:** hainbat osasun-egoera egoera klinikoen bidez analizatuko dira.
- **Tailerrak:** unitateekin lotutako erizaintzako teknikak eta prozedurak landuko dira. Tailerrek bi orduko iraupena dute.
- **Tutoretzak:** ikasleen eskarien arabekoak, irakasleen posta elektronikoen bitartez eskatuta.

LAN PRESENTZIALA (75 ORDUAK)					
Klase magistrala	Mintegia	Laborategiko praktikak/Tailerra			
55	12	8			
LAN EZ-PRESENTZIALA (75 ORDUAK)				GUZTIRA	
Gidatutako lana	Bakarkako lana	Talde-lana	ECTS	6	
55	10	10	ORDUAK	150	

EBALUAZIO-SISTEMAK

OHIKO DEIALDIA: EBALUAZIO JARRAITUA

Modalitate hau aukeratu ahal izateko, beharrezkoa da TAILER ETA MINTEGI guztietara joatea (% 100).

- ZB 1. Test motako azterketa bakarra egingo da ikasgaiaren lau prozedurak egin aurretik.
- ZB 2. Mintegiak egitea. Kasuak ebaztea (kasu bat unitateko). 2. eta 3. mintegiak soilik ebaluatuko dira. Jarduera honen nota egindako ariketen batez bestekoa izango da.
- ZB 3. Idatzizko proba galdera laburrekin edo/eta kasu praktikoak eta/edo testa.

Ebaluazio jarraituan, zeregin puntuagarriak egiteko eta lan puntuagarriak entregatzeko datak irakasgaiaren kronograman zehaztuko dira. Kronograma ikasleen eskura egongo da eGelan.

Gaitasunen ebaluazioa jarduera hauen bitartez egingo da:

GAITASUNAK	IKASITAKOAREN EMAITZAK	JARDUERA	EBALUAZIOA	AZKEN KALIFIKAZIOAREN%
G3	IE7	Tailerrak	ZB.1 Prozeduren testa	%20
G2	IE5, IE6	Mintegiak	ZB 2 Kasuak ebaztea.	%20
G1, G2 eta G3	IE1, IE2, IE3, IE4, IE5, IE6, IE7	Klase Magistralak	ZB 3 IDATZIZKO PROBA: galdera motzak/kasu praktikoak/testa	%60

EBALUAZIO JARRAITUARI UKO EGITEA

Ebaluazio jarraituko sisteman parte hartu duten eta azken ebaluazioko sistemaren bidez ebaluatuak izan nahi duten ikasleek idatziz adierazi behar duzue ikasgaiaren irakasle arduradunari ebaluazio jarraituari uko egiten diotela. Horretarako, 9 asteko epea izango duzue ikasgaiaren hasieratik zenbatzen hasita, zentroko egutegi akademikoaren arabera, 2017ko martxoaren 13ko EHAAren argitaratutako ebaluazio-sistemaren 8.artikuluari jasotakoari jarraituz.

Azken azterketara (idatzizko proba) ez aurkezteak "*Ez aurkeztua*" kalifikazioa ekarriko du.

OHIKO DEIALDIA: AZKEN EBALUAZIOA

Modalitate hau aukeratu ahal izateko, beharrezkoa da TAILER guztietara joatea (%100).

ZB 1 Test motako azterketa bakarra egingo da ikasgaiaren lau prozedurak egin aurretik.

ZB 2 **Idatzizko proba** galdera laburrekin edo/eta kasu praktikoak eta/edo testa eta kasu baten ebazpena.

Gaitasunen ebaluazioa jarduera hauen bitartez egingo da:

GAITASUNAK	IKASITAKOAREN EMAITZAK	JARDUERA	EBALUAZIOA	% KALIFIKAZIO GLOBALA
G1, G2, G3	IE1, IE2, IE3, IE4, IE5, IE6 eta IE7	Tailerrak	ZB1 Prozeduren testa	%20
G3	IE7	Klase Magistralak	ZB 2 IDATZIZKO PROBA: galdera laburrak/suposizio praktikoak/testa eta kasu baten ebazpena	%80

Ebaluazio jarraituan eta azken ebaluazioan kontuan hartu beharreko irizpideak

- Tailerren aurretik, ikasleek idatzizko ariketa bat egingo dute, banaka. Atal honi dagokion (tailerrak), gainditutako kalifikazioak ikasturte batean gordeko dira.
- Idatzizko proba test motakoa bada, ezaugarri hauek izan beharko ditu:
 - Galdera bakoitzak 4 aukera izango ditu, eta erantzun bakarra izango da egokia.
 - Txarto erantzundako galdera bakoitzeko, galderaren balioaren %25 kenduko da.
- Idatzizko proba ebaluatzeko jarduerari dagokion zatiaren guztizko puntuazioa lortzeko (ebaluazio jarraituaren 3. proba, eta azken ebaluazioaren 2. proba), ikasleek 3 puntu edo gehiago lortu beharko dituzte unitate bakoitzean (Arnasketa / Kardiobaskularra / Kirurgikoa). Guztira, 10 puntu lortu ahal dira.
- Ikasgai honen gaitasunak gainditzeko, ebaluazio-jarduera guztiak gainditu behar dira. Jarduera bakoitzean beharrezkoa da 5 edo nota altuagoa lortzea. Azken kalifikazioa ebaluazio-jarduera guztien baturarekin lortuko da.

EZOHIKO DEIALDIA

Ohiko deialdian zehaztutakoak (jarraitua eta azkena), ezohiko deialdirako balioko du. Ohiko deialdian 5 edo nota altuago batekin gainditutako ebaluazio-jardueren notak gordeko dira.

EBALUAZIOAREN DEIALDIARI UKO EGITEA

1. Deialdiari uko egiteak «*Ez aurkeztua*» kalifikazioa dakar.
2. Ebaluazio jarraituan nahiz azken ebaluazioan ebaluazio-jardueraren barera ez aurkeztea azken kalifikazioa «*Ez aurkeztua*» izango da.

TAILERRETARA JOATEKO NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

- Uniformea eta arauzko eskalapoiak.

INFORMAZIO-ITURRIAK

Oinarrizko bibliografia

- * Butcher HK, Bulechek GM, Dochterman JM, Wagner CM. Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC). 7ª edición Barcelona: Elsevier; 2019.
- * Grossman S, Porth C. Porth Fisiopatología. Alteraciones de la salud. Conceptos básicos. 10ª edición Barcelona: Wolters Kluwer; 2019
- * Moorhead S, Swanson E, Johnson M, Maas ML. Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC). Medición de Resultados en Salud. 6ª ed. Barcelona: Elsevier;.2019
- * NANDA Internacional. Diagnósticos enfermeros: Definiciones y clasificación, 2021 - 2023. Madrid: Elsevier. 2021
- * Smeltzer SC, Bare BG. Brunner y Suddarth. Enfermería Medicoquirúrgica. 14ª edición. Madrid: Wolters Kluwer. 2018
- * Smith SF, Duell DJ, Martin BC, Aebersold ML, Gonzalez L. Habilidades para enfermería clínica. 9ª edición 2 vol. PEARSON Prentice Hall. Madrid. 2018

Sakontzeko bibliografia

- * Alfaro-Lefevre R. Pensamiento Crítico, Razonamiento Clínico y Juicio Clínico. Un enfoque práctico. 7ª edición. Barcelona: Elsevier 2021.

Helbide elektroniko interesgarriak:

- * Pubmed: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>
- * Biblioteca virtual de la UPV/EHU. <https://www.ehu.es/es/web/biblioteca>
- * Osanet: El portal de la Sanidad Vasca. <https://www.osanet.euskadi.net/r85-13492/es/>
- * Osasun Eskola de Osakidetza: <https://www.osakidetza.euskadi.eus/osasuneskola/es/>
- * Red Virtual de pacientes (USA): <https://www.patientslikeme.com/>
- * The Joanna Briggs Institute (Australia). Base de datos con acceso libre a recursos basados en evidencia: <https://es.connect.jbiconnectplus.org/default.aspx>
- * Up to Date (Acceso vía intranet Osakakidetza): <http://www.uptodate.com/es/home>

OHARRAK

2018ko maiatzaren 24ko UPV/EHUko Graduako Batzordeko akordioaren arabera, irakasgai hori gainditzea aurrebaldintza da 4. Ikasturteko Praktikumetan matrikulatzeko.

Ikasleen eskura jarriko da eGelan irakasgaiarekin lotutako hainbat dokumentazio.

TUTORETZAK

Irakasgaiko irakasleekin tutoretza-saioak eskatzeko mezu elektronikoa bat bidali behar zaio irakasgaiaren arduradunari: yolanda_lopezdeaudicana@ehu.eus ;

yolanda.lopezdeaudicanajimenezdeaberasturi@osakidetza.eus

Edonola ere, tutoretzak 3-4 ikasleko taldeetan eskatzen saiatuko dira ikasleak. Tutoretza-saioren xedea ez da huts egindako eskola presentzialak ordezkatea.